

1 FAKTA OM OPPDRAGET

FORMÅL

Et formål ved å gjennomføre en forvaltningsrevisjon av kommunens planarbeid er å se om administrasjonen følger lovkrav og politiske vedtak, ivaretar innbyggernes behov og medvirkning, og arbeider effektivt for å utvikle bærekraftige og langsiktige planer. Det vil også kunne være et formål å avdekke om planprosessene er helhetlige, transparente og rettferdige, og om ressursene brukes hensiktsmessig for å levere resultater som bygger tillit og fremmer samfunnsutvikling i tråd med politiske mål og prioriteringer.

PROBLEMSTILLINGER

Sikrer kommunen en helhetlig planprosess som ivaretar lovkrav, lokale behov og effektiv gjennomføring ved:

- å sørge for at planverket er lovmessig forankret og oppdatert
- å legge til rette for medvirkning fra innbyggere og tverrsektorielt samarbeid
- å integrere bærekraftige prinsipper og en langsiktig tilnærming i planleggingen
- å sikre forutsigbarhet og likebehandling i beslutningsprosesser
- å effektivisere arbeidsprosesser og styrke kvaliteten på planarbeidet
- å tilpasse planleggingen til kommunens behov og muligheter

TIDS- OG RESSURSBRUK

Timeforbruk: 400 timer

Rapport til sekretær: 30.06.25

OPPDRAGSANSVARLIG REVISOR

Johannes O. Nestvold

jne@rmnsa.no

Tlf. 900 123 68

2 MANDAT

2.1 Bestilling

Kontrollutvalget i Vefsn kommune bestilte den 15.11.24, sak 48/24 en forvaltningsrevisjon av kommunens planarbeid. Revisor tolker formålet med bestillingen å være å se på om kommunen foretar planarbeidet i tråd med gjeldende regelverk, samt hensyntar lokale behov. Bestillingen er foretatt med bakgrunn i Plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll 2024-2028, Vefsn kommune.

2.2 Bakgrunnsinformasjon

Kommunalt planarbeid er styrt av en rekke føringer som er nedfelt i plan- og bygningsloven. Disse føringene er viktige for å sikre at formålet om «bærekraftig utvikling til beste for den enkelte, samfunnet og framtidige generasjoner» oppnås i kommunene. Planarbeidet skal ivareta både nasjonale og lokale interesser, og det er avgjørende for å sikre at arealbruk og utbygging skjer på en måte som er til det beste for samfunnet som helhet. Forutsetningen for gode planprosesser er blant annet følgende:

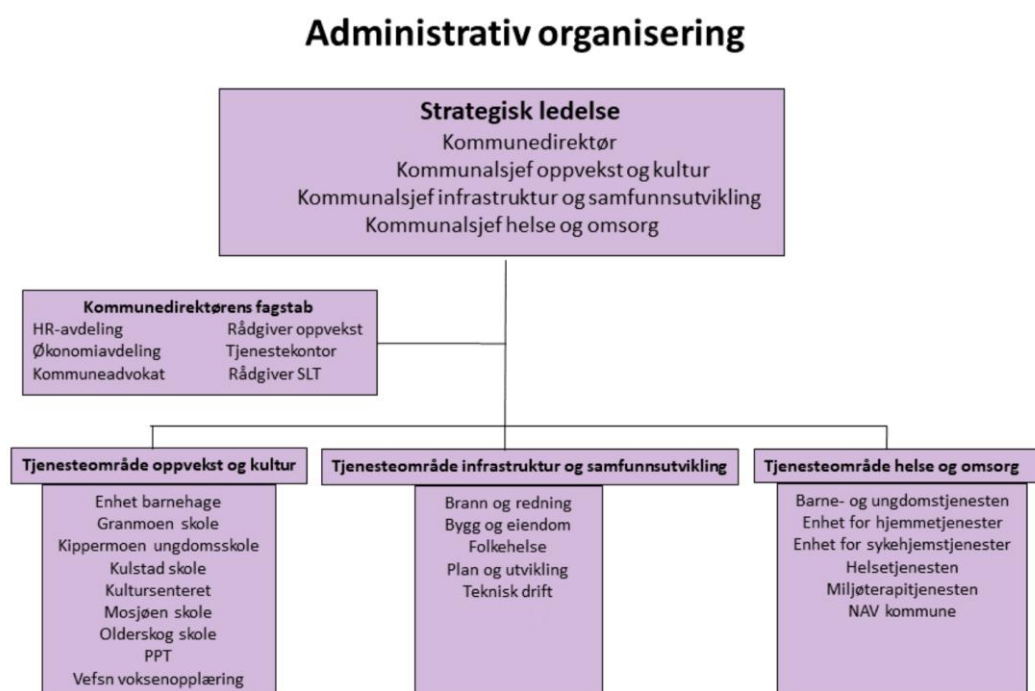
1. **Helhetlig planlegging:** Kommunene skal utarbeide kommuneplaner som omfatter både samfunnsdel og arealdel. Disse planene skal gi en langsiktig strategi for utviklingen av kommunen.
2. **Medvirkning:** Innbyggerne, næringslivet og andre interessenter skal ha mulighet til å medvirke i planprosessen. Dette sikrer at planene er godt forankret i lokalsamfunnet.
3. **Bærekraft:** Planleggingen skal fremme bærekraftig utvikling ved å blant annet ta hensyn til miljø, økonomi og sosiale forhold.
4. **Samordning:** Planarbeidet skal samordnes med regionale og nasjonale planer og strategier for å sikre en helhetlig utvikling.

Kommunalt planarbeid er viktig fordi det legger grunnlaget for en bærekraftig og velordnet utvikling av kommunen. Gjennom planlegging kan kommunen sikre at arealbruk og utbygging skjer på en måte som ivaretar både dagens og fremtidige behov. Dette bidrar til å skape gode bomiljøer, sikre verdifulle natur- og kulturverdier, og legge til rette for næringsutvikling og infrastruktur.

Planleggingen skal skje gjennom en systematisk og inkluderende prosess. Dette innebærer å utarbeide en planstrategi som gir en oversikt over hvilke planer som skal utarbeides eller

revideres. Videre skal kommunen utarbeide kommuneplanens samfunnsdel og arealdel, samt reguleringsplaner for spesifikke områder. Det er viktig å sikre god medvirkning fra innbyggerne og andre interessenter gjennom hele prosessen. Planene bør også være fleksible nok til å kunne tilpasses endrede forutsetninger og behov¹.

2.3 Kommunens organisering

Vefsn kommune er administrativt organisert med en strategisk ledelse bestående av kommunedirektøren og tre kommunalsjefer med ansvar for hvert sitt tjenesteområde:

- Oppvekst og kultur
- Infrastruktur og samfunnsutvikling
- Helse og omsorg

Under kommunedirektøren finnes også en fagstab med støttefunksjoner.

Teknisk drift er lagt inn under tjenesteområdet «infrastruktur og samfunnsutvikling», og har ansvaret for praktisk drift og vedlikehold. Planavdelingen er plassert under samme

¹ [Kommunale planoppgaver - regjeringen.no](http://kommunale.planoppgaver-regjeringen.no)

tjenesteområde og arbeider med plan og utvikling. Dette inkluderer overordnede planer og regulering for kommunens samfunnsutvikling.

3 PROSJEKTDESIGN

Dette kapittelet redegjør for revisors forslag til løsning av oppdraget.

3.1 Problemstillinger

Sikrer kommunen en helhetlig planprosess som ivaretar lovkrav, lokale behov og effektiv gjennomføring ved:

- å sørge for at planverket er lovmessig forankret og oppdatert
- å legge til rette for medvirkning fra innbyggere og tverrsektorielt samarbeid
- å integrere bærekraftige prinsipper og en langsiktig tilnærming i planleggingen
- å sikre forutsigbarhet og likebehandling i beslutningsprosesser
- å effektivisere arbeidsprosesser og styrke kvaliteten på planarbeidet
- å tilpasse planleggingen til kommunens behov og muligheter

3.2 Avgrensning

Prosjektet vil ikke omfatte detaljerte vurderinger av økonomiske rammer eller budsjettering knyttet til planleggingen, da dette ligger utenfor hovedproblemstillingen. Revisors gjennomgang vil ta utgangspunkt i planprosessene knyttet til kommuneplanens samfunnsdel- og arealdel og avgrenses bort fra andre fag- og temaplaner.

3.3 Kilder til kriterier

Det kan være aktuelt å utlede revisjonskriterier fra følgende kilder:

- Plan- og bygningsloven
- Kommuneloven
- Ot.prp. nr. 32 (2007-2008): Om lov om planlegging og byggesaksbehandling (plan- og bygningsloven)
- Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2023–2027
- Kommuneplanens arealdel – veileder H-2481 B

3.4 Metoder for innsamling av data

Intervju

Intervju er valgt som metode fordi det gir dypere innsikt i ansattes erfaringer, oppfatninger og praksis. Denne tilnærmingen gjør det mulig å utforske årsakssammenhenger, kontekst og nyanser som ikke fanges opp gjennom dokumentanalyse eller spørreundersøkelser.

Intervjuer gir fleksibilitet til å stille oppfølgingsspørsmål og avdekke uventede temaer, samtidig som de gir mulighet for å sammenligne informasjon på tvers av kilder for økt validitet. Denne metoden legger til rett for å sikre en helhetlig og pålitelig vurdering av kommunens drift og forbedringsmuligheter².

Intervju som metode har noen svakheter, blant annet risiko for subjektivitet, tids- og ressurskrevende prosesser, samt begrenset generaliserbarhet grunnet små utvalg. Det kan også oppstå utfordringer knyttet til hva som anses sosialt akseptable svar, der informanter gir tilpassede svar, og kvaliteten avhenger ofte av intervjuers ferdigheter. I tillegg kan tolking av data være krevende og føre til feiltolkninger. Disse svakhetene kan imidlertid reduseres gjennom god planlegging og systematisk analyse³.

Dokumentanalyse

Dokumentanalyse er en sentral metode i kommunal revisjon, da den gir tilgang til skriftlig materiale som planer, vedtak, rapporter og regnskap. Dette gir et objektivt grunnlag for å evaluere kommunens praksis opp mot lover, forskrifter og interne retningslinjer. Metoden er spesielt nyttig for å undersøke hvordan vedtatte strategier og rutiner er implementert og fulgt opp i praksis. Den gir også mulighet til å identifisere avvik mellom dokumentert praksis og faktisk gjennomføring, samt støtte opp under funn fra andre datainnsamlingsmetoder som intervjuer.

En svakhet ved dokumentanalyse er at den primært baserer seg på allerede eksisterende materiale, som kan være utdatert, mangelfullt eller skrevet med tanke på å fremstille kommunen i et positivt lys. Metoden gir heller ikke innsikt i hvordan ansatte tolker eller praktiserer innholdet i dokumentene. Videre kan analysen bli tidkrevende hvis dokumentmengden er stor, og det kan være utfordrende å vurdere kvaliteten og troverdigheten

² [Intervju som metode | Anskaffelser.no](#)

³ [Tvilsomme informanter, troverdig forskning?: Refleksjoner over intervjuet som forskningsmetode, med utgangspunkt i en studie av tilreisende fattige fra Romania: Norsk sosiologisk tidsskrift: Vol 3, No 2](#)

til informasjonen. Disse svakhetene kan imidlertid kompenseres ved å kombinere dokumentanalyse med andre metoder, som intervjuer eller observasjon, for å sikre et mer helhetlig bilde⁴.

Annet

I kontrollutvalgets bestillingsmøte i november ble det vist til at kommunen har satt i gang en rullering av kommuneplanens arealdel. I planstrategien for Vefsn kommune, 2024-2027 er det sagt at kommuneplanens samfunnsdel har et behov for en «enkel» revidering i inneværende planperiode. Revisors datainnsamling vil dermed måtte tilpasses det faktum at kommunen har en pågående planprosess knyttet til arealplanene og en kommende prosess knyttet til samfunnsdelen.

⁴ [Veileder i forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll](#)

4 PROSJEKTORGANISERING

4.1 Prosjektteam

Oppdragsansvarlig revisor	Johannes O. Nestvold
Prosjektmedarbeider	Eirik Gran Seim
Kvalitetssikrer	Anne Grete Wold
Kvalitetssikrer	Arve Gausen

4.2 Milepælsplan

Bestillingsdato	15.11.24
Prosjektplan til sekretær	29.01.25
Oppstartsmøte	Da kommunen er i et pågående planarbeid er kontrollutvalgets ønske at datainnsamlingen tilpasses kommunen kapasitet og tilgjengelighet
Datainnsamling ferdig	Primo mai 2025
Rapport til uttalelse	1.juni 2025
Rapport til sekretær	Ultimo juni 2025

Steinkjer/29.01.25

Johannes O. Nestvold /s/

Oppdragsansvarlig revisor

KILDER

Lov

- Plan- og bygningsloven

Veiledere

- Direktoratet for forvaltning og økonomistyring, «intervju som metode», 2022, hentet fra: <https://anskaffelser.no/verktoy/veiledere/intervju-som-metode?>
- Kommunal- og distriktsdepartementet, «kommunale planoppgaver» 2024, hentet fra: https://www.regjeringen.no/no/tema/plan-bygg-og-eiendom/plan_bygningsloven/planlegging/plansystem_prosess/kommunale_planoppgaver/id2836162/
- NKRF, «Veileder i forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll», 2023, hentet fra: https://www.nkrf.no/filarkiv/File/Publikasjoner/Veileder_forvaltningsrevisjon_og_eierskapskontroll_10_2023_FERDIG.pdf?

Fagartikler

- John Horgen Friberg, «Tviltsomme informanter, troverdig forskning?», 2019, hentet fra: <https://www.idunn.no/doi/10.18261/issn.2535-2512-2019-02-02?>

Kommunale dokumenter

- Planstrategi Vefsn kommune, 2024-2027

VEDLEGG 1: UAVHENGIGHETSERKLÆRING

RM Revisjon
Midt-Norge
Bidrar til forbedring

Vurdering av uavhengighet.

Revisors egenvurdering i forbindelse med forvaltningsrevisjonsprosjekt:

Prosjektnr: FR1333	Kommune: Vefsn kommune
--------------------	------------------------

Hovedreferanse: Kommuneloven § 24-4 Forskrift om kontrollutvalg og revisjon kapittel 3 ISA 200 - Formål og generelle prinsipper for revisjon av regnskaper pkt. 4 ISA 220 - Vilkår for revisjonsoppdrag pkt. 4, 12-13 ISA 300 - Planlegging av revisjon av regnskaper pkt. 6 Standard for forvaltningsrevisjon RSK 001 pkt. 8 Standard for eierskapskontroll RSK 002 pkt. 3
--

Ansettelsesforhold:	Undertegnede har ikke ansettelsesforhold i andre stillinger enn Revisjon Midt-Norge SA
Medlem i styrende organer	Undertegnede er ikke medlem av styrende organ i noen virksomhet som ovenfor nevnte kommune deltar i.
Delta eller inneha funksjoner i annen virksomhet, som kan føre til interessekonflikt eller svekket tillit	Undertegnede deltar ikke i eller innehar funksjoner i annen virksomhet som kan føre til interessekonflikt eller svekket tillit til rollen som revisor.
Nærstående	Undertegnede har ikke nærstående som har tilknytning til ovenfor nevnte kommune som har betydning for uavhengighet og objektivitet.
Rådgivnings- eller andre tjenester som er egnet til å påvirke revisors habilitet	Før slike tjenester utføres foretas en vurdering av rådgivningens eller tjenestens art i forhold til revisors uavhengighet og objektivitet. Dersom vurderingen konkluderer med at utøvelse av slik tjeneste kommer i konflikt med bestemmelsen i forskriften § 18, skal revisor ikke utføre tjenesten. Hvert enkelt tilfelle må vurderes særskilt. Revisor besvarer løpende spørsmål/henvendelser som er å betrakte som veiledning og bistand og ikke revisjon. Paragrafen sier at også slike veiledninger må skje med varsomhet og på en måte som ikke binder opp revisors senere revisjons- og kontrollvurderinger. Undertegnede har ikke ytet rådgivnings- eller andre tjenester overfor ovenfor nevnte kommune som kommer i konflikt med denne bestemmelsen.
Tjenesten under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver	Undertegnede har ikke ytet tjenester overfor ovenfor nevnte kommune som hører inn under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver.
Opptre som fullmektig for den revisjonspliktige	Undertegnede opptre ikke som fullmektig for ovenfor nevnte kommune.
Andre særegne forhold	Undertegnede kjenner ikke til andre særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til uavhengighet og objektivitet.

Sted: Steinkjer Dato: 29.01.25

Rolle: Oppdragsansvarlig revisor/prosjektleder

Navn: Johannes Nestvold

Revisjon Midt-Norge SA
Brugata 2
7716 Steinkjer

post@revisjonmidt norge.no
907 30 300

www.revisjonmidt norge.no
Kontonummer: 4270.18.38658
Org.nr: 919 90 2310 MVA

Dokumentet er signert digitalt av:

• JOHANNES OLAV NESTVOLD, 29.01.2025

Forseglet av

Posten Norge

Hovedkontor: Brugata 2, Steinkjer

Tlf. 907 30 300 - www.revisionmidt norge.no